

بَرز آو

(موسیقی تالش)

بیست و پنج آهنگ تالشی

آهنگساز: مهرباب مسرور

نویسنده: مهرباب مسرور

۱۳۹۹

سرشناسه	: مسرور، مهرباب، ۱۳۴۸ -
عنوان و نام پدیدآور	: بَرز آو : (موسیقی تالش) بیست و پنج آهنگ تالشی/آهنگساز و نویسنده مهرباب مسرور.
مشخصات نشر	: رشت: دلکام، ۱۳۹۹.
مشخصات ظاهری	: ۵۶ص: پارتیسیون: ۲۲×۲۹س.م.
شابک	: 978-622-622962-3
وضعیت فهرست نویسی	: فیپا
عنوان دیگر	: (موسیقی تالش) بیست و پنج آهنگ تالشی.
موضوع	: موسیقی محلی ایرانی -- تالش -- پارتیسیون
موضوع	: Folk music -- Iran -- Talesh -- Scores
رده بندی کنگره	: M ۱۸۲۰
رده بندی دیویی	: ۷۸۹/۹۲۳۶
شماره کتابشناسی ملی	: ۶۱۴۰۰۲۰

آدرس وب سایت انتشارات دلکام: www.delkampus.ir

آدرس الکترونیکی انتشارات دلکام: nikdelpb95@gmail.com

تلفن انتشارات: ۰۹۱۱۳۳۱۰۵۸۰

قطع: رحلی شمارگان: ۱۰۰۰ جلد نوبت و سال چاپ: اول ۱۳۹۹

قیمت: ۳۰۰۰۰۰ ریال کلیه حقوق برای مولف محفوظ است.

فهرست

* پیش گفتار

* درباره جغرافیا و موسیقی تالش

نام و صفحه ترانه ها

ردیف	نام آهنگ	ترجمه	تلفظ	صفحه
۱	آلاله پرمیه	لاله رویده	alala permaya	۱
۲	بهار درمه	بهار آمد	bahar darma	۳
۳	بمرم تالشی را	برای تالش بمیرم	bemerm taleshi ro	۵
۴	مهربانیش	تو مهربانی	mehrabanish	۷
۵	اشته ناچه	در آرزوی تو	eshte naaja	۹
۶	نوشونی	نشانی	nooshooni	۱۱
۷	سو بزن	سو بزن	Soo bezhan	۱۳
۸	چمی سو	نور چشم	chami soo	۱۵
۹	خزونی وا	باد پاییزی	khazooni vaa	۱۷
۱۰	سیا چم	سیاه چشم	siya cham	۱۹
۱۱	ول و بلبل	گل و بلبل	vel o belbel	۲۱
۱۲	ته بومون	تو بمان	te boomoon	۲۳
۱۳	کا دره آی	از کجا می آیی	ka dere ay	۲۵
۱۴	خنده خندر بنازم	بنازم به خواندنت	khanda khandar benazm	۲۸
۱۵	نازینه خاک	خاک نازنین	nazayna khaak	۳۰
۱۶	وطن	وطن	vatan	۳۲
۱۷	صفای گیلان	صفای گیلان	safaye gilan	۳۴
۱۸	پیلّه دنیا اشته شن	دنای بزرگ مال تو	pila denya eshteshen	۳۵
۱۹	سلام وارث	سلام باران	salam varesh	۳۷
۲۰	تالشیمه	تالشم	taleshima	۳۹
۲۱	تالسه خلا	لباس تالشی	talesha khlaa	۴۱
۲۲	بی تاو	بی تاب	bi taav	۴۳
۲۳	بری باهار	بیا بهار	beri bahar	۴۵
۲۴	چیلّه شو	شب یلدا	chila shav	۴۷
۲۵	قشنگه تالش	تالش زیبا	Ghashanga talesh	۴۹

(لازم به ذکر است که اکثر این ترانه ها در آرشیو صداوسیما و یا به صورت آلبوم رسمی وزارت ارشاد و یا تک آهنگهای رسمی در کانالهای مختلف مجازی ، سایت ها و نرم افزار های مختلف مربوط به موسیقی تالش موجود هستند و علاقه مندان چه جهت اجرا و چه به جهت شنیدن ، میتوانند این آهنگها را جستجو و تهیه نمایند).

پیش گفتار

به نام یگانه هنرمند هستی

در هیاهوی پر زرق و برق و پر سرو صدای موسیقیهای جدید با عناوین مختلف همچون پاپ و راک و جاز و غیره و همچنین در دوران هجده ی بی قید و شرط به روز رسانی موسیقی های مناطق مختلف ایران توسط جوانان جویای نام پرداختن و ساخت و پژوهش در حیطه موسیقی های محلی و مقامی لذتی دارد وصف ناشدنی.

موسیقی محلی و مقامی تالش که جزو غنی ترین و قدیمی ترین مقامهای موسیقایی فلات ایران و حتی جهان می باشد از این مقوله مستثنی نیست. ساختار موسیقی تالش برگرفته از آداب و سنن و احوالات جوامع بومی و محلی آنست و این احوالات در برگیرنده مواردی همچون کار و تالش در مزارع، گذرازیلای و قشلاق، دامداری و کشت و زرع، مراسم مذهبی و آیینی، قدردانی از اسطوره های پهلوانی و قهرمانی، ایثار و از خود گذشتگی و آیینهای جشن و سرور می باشد. بنابر این نام موسیقی (محلی و مقامی) تالش بر روی آن حک شده است و باید در حفظ و گسترش آن بکوشیم.

اینجانب طی سالها حضور در حوزه موسیقی محلی و مقامی تالش و تات آثاری ساخته ام که تعدادی از آن را در این کتاب و کتب دیگر آورده ام. در حفظ و اشاعه موسیقی تالش تمام تلاشم را نموده ام و سعی کرده ام تا ساختار آنرا حفظ کنم. آهنگهای من نه تکرارند نه تقلید بلکه همه را خلق کرده ام. جلد اول کتاب من با نام دیگری در سال ۹۲ منتشر شد که پس از ایجاد تعدادی کانال و صفحات مجازی به همان نام، به دلیل تشابه اسمی تغییر رویه دادم و نام های جدیدی را برای کتابهای بعدی خود برگزیدم. همچنین دارای چندین ساعت فیلم پژوهشی از عنبران تاشفت و فومنات و رودبار و رستم آباد و از آستارا تا باکو در زمینه آواها و نواهای تالش و تات می باشم که از آنها الهام میگیرم و گفتمنی است در این زمان که کتابم منتشر میشود بیشتر افرادی که از سال ۷۰ مورد تحقیق قرار گرفته اند در قید حیات نیستند.

هدف از آوردن اشعار شاعران عزیز در کنار نتهای موسیقی این بوده که علاقه مندان در اجرا و استفاده دسترسی به شعر داشته باشند و مهمتر از آن به حفظ و گسترش زبان تالشی کمکی کرده باشد. از همه شاعران گرامی که نامشان در این کتاب آمده است تشکر میکنم و نیز امیدوارم چاپ سری کتابهای آهنگهای من در ماندگاری ملودیها و واژگان اصیل تالشی کمک کند.

* جا دارد از نگین و نسیم، دختران هنرمند و نازنینم، که در نوشتن نتهای اجرای طرح جلد کتاب مرا یاری دادند تشکر ویژه کنم *

*** جغرافیای سرزمین تالش ***

منطقه قومی تالش از حدود شهرستان رودبار گیلان آغاز می شود و با دربر گرفتن سراسر آبریز شرقی البرز شمالی - کوههای تالش و جلگه های ساحلی آن، از کپورچال تا مغان شرقی و شهرستان سالیان در خاک شیروان (جمهوری آذربایجان کنونی) امتداد می یابد. این منطقه به سه حوزه تقسیم می شود ۱- حوزه شمالی شامل شهرستانها یا رایونهای: آستارا، لنکران، لریک، ماسالی، بیله سوار، و جلیل آباد. ۲- حوزه میانی شامل شهرستانهای: آستارا، تالش، رضوانشهر و ماسال. ۳- حوزه جنوبی که در برگیرنده شهرستانهای فومن و شفت می باشد. بخشهایی از منطقه قومی تالش نیز در محدوده شهرستانهای نمین، رودبار، بندر انزلی و صومعه سرا قرار گرفته است.

*** تقسیم بندی انواع موسیقی محلی و مقامی تالش در ایران ***

موسیقی تالشی بر پایه دستگاه شور است و همچنین در بعضی متعلقات شور مانند ابوعطا و افشاری اجرا میشود. همچنین در مایه شوشتری نیز قابل اجراست. موسیقی تالشی بر اساس تم و محتوا به قسمتهای زیر تقسیم بندی شده است:

- ۱- دستونها: همان آواز است که بر اساس نوع شعر و موضوع (مذهبی یا روایی) و با توجه به جغرافیای منطقه در نقاط ایست و شاهد متفاوت بوده و فیگور اوج و فرود هر کدام منحصر به منطقه میباشد.
- ۲- ترانه ها: به همه نغمه هایی که خوانندگان یا مردم بومی تالش در موقعیتهای مختلف همراه با ریتم میخوانند میگویند که به چند مورد اشاره میکنم:

- الف) ترانه های اسطوره ای: این ترانه ها داستان یک قهرمان یا پهلوان نامی و از ارزشهای مثبت اخلاقی را یادآوری می کنند.
 - ب) ترانه های تلاش: دو گروه می باشند: نغمه هایی که در مزارع توسط مردان و زنان خوانده می شوند و نغمه های مربوط به فعالیتهای رایج در منازل.
 - پ) مولودی خوانیها: این نغمه ها به وسیله مولودی خوانها در اعیاد و مراسم مذهبی از جمله مبعث حضرت رسول اکرم (ص) و اغلب به شکل گروهی اجرا می گردد. ساز قالب در این نوع اجراها دف می باشد.
 - ت) ترانه های جشن و سرور: این ترانه ها در مراسم جشن و سرور اجرا می گردند.
- ۳- هوا (پرده): هر ملودی که با ساز نواخته میشود هوا نام دارد.

- ۴- نوروزنامه خوانی: نوع بدون ساز از اجراهاست که قبل از آغاز سال جدید به صورت گروههای دو یا سه نفری خوانده میشود.

* سازهای مقامی: نی چوپانی (لَآه)، دایره و دف از جمله سازهایی هستند که از سالهای دور در مناطق تالش نشین رایج بوده اند.

** امروزه سازبندی موسیقی تالش توسط سازهای ایرانی مانند تار، سنتور، کمانچه، ویالن، نی هفت بند، تنبوره تالشی، عود، و سازهای کوبه ای مانند دف و تمبک و دایره انجام میشود.

بَرز آو بر گرفته از نام آبشاریست در ارتفاعات لوندویل آستارا. این آبشار جزو بلندترین آبشارهای ایران است. نام اصلی و تالشی این آبشار بَرز آو به معنای آب بلند یا بلند آب یا همان آبشار است که به اشتباه به لاتون معروف می باشد

بَرز آو (۲۵ آهنگ تالشی)

آلاله پر مایه
alala permaya

آهنگساز: مہراب مسرور
composer: mehrab masroor

♩ = 96

موزیک

1.

2.

1.

2.

T

A

شعر

موزیک

شعر

موزیک

شعر

B

1.

موزیک

2.

موزیک

موزیک

T

شعر

موزیک

شعر

موزیک

موزیک

A-B

شعر

موزیک

شعر

موزیک

شعر

موزیک

شعر

موزیک

1. 2. 1. 2.

Fine

گلی دسته بکه میشند و ریخون	آلاله پرمیه برا به میدون
دیندنه بیم هم پیرو زیرون	دلی بمن بده صبرم سر آمه
خاصه یارم بده دشتی کا جولون	هوا کا مشکه واشی بو پور آبه
جوانی شه نواجی وای و خیفون	بمن دیسن غمی کا من براخون
بگردم اشته دومله دشت و کومون	چمن باغی کو کو نالنده ناله
ترا از چم به رام چندین و چندون	دیرمازون کی مالون ونگا ونگه

شاعر: لیدا مظفری سیامکانی

بهار دَرَمَه
bahar darma

آهنگساز: مہراب مسرور
composer: mehrab masroor

♩ = 106
موزیک

۲

T

T

شعر

موزیک شعر

1. موزیک 2.

موزیک شعر

موزیک 1.

2. موزیک T

T T T

T

T

[illegible]

صَدفم بند آکرده گردنی کا	باهاری وا اُمہ برشن بریکا
مالون ت ہی دَکَہ دشتون مینی کا	زمستونی سفر برشو سلامت
اَلالَہ چم برایہ خلوتی کا	باهار آمہ زمین نقش و نیگارہ
پَ پونہ پَر گتہ ولی سَریکا	بوینی دشت و کُوام سَوزَہ رنگی
بُخون دستون غمی برکہ دلیکا	باهار دَرَمَہ زمستون خاوی بردہ
صَبَہ آفتاو پرشتہ آسبونی کا	باهاری، سَوز آکرده خشکہ دارن

شاعر: لیدا مظفری سیامکانی